

LR Vyriausybės kanceliarijai
El. p. LRVkanceliarija@lrv.lt

2023-01-26 Nr. BR-23/01/26-02

LR Prezidento kanceliarijai
El. p. kanceliarija@prezidentas.lt

DĖL ENERGIJOS KAINŲ LIETUVOJE

Per paskutinį praeitų metų pusmetį, Europos Sąjungos institucijos priėmė daug įvairių sprendimų energetikos srityje.

Dar ne visi sprendimai įsigaliojo, bet jau dabar matome aiškių ženklų, kad energetikos kainos mažėja, o tai turi pajusti ir vartotojai. Sumažėjo dalis elektros kainų, kurias reguliuoja valstybė, nes pasirinkus nepriklausomą tiekėją, sutartyje numatyta, kad galutinė elektros kaina negali keistis. Valstybė reguliuoja antrąją elektros kainos dalį, kuri apima elektros persiuntimo ir skirstymo paslaugų kainą bei kitus valstybės nustatytus mokesčius. Ši kaina dalis visiems Lietuvos vartotojams yra vienoda.

Pavyzdžiui, „Nord Pool“ elektros energijos biržoje elektros kaina šių metų sausio 25 dieną buvo nukritusi ir siekė 92,77 Eur/MWh, kai praeitų metų gruodžio 1 dieną sudarė net 395,02 Eur/MWh. Krintant elektros kainoms, nesuprantama, kodėl visuomeninio tiekimo elektros kaina yra net 2 kartus didesnė už nepriklausomų tiekėjų pasiūlytą kainą ir beveik tris kartus didesnė už rinkos kainą. Kodėl valstybė turi iš biudžeto remti UAB „Ignitis“?

Visuomeninis elektros tiekėjas „Ignitis“ šiandien siūlo „Standartinį“ planą, kurio kaina iki valstybės kompensavimo sudaro 0,565 Eur/kWh, tuo tarpu po valstybės kompensavimo kaina iki šių metų sausio 7 dienos buvo 0,280 Eur/kWh. Palyginimui, „Elektrum“ pigiausias „Praktiškas“ planas, kuriame kaina už elektrą – 0,259 Eur/kWh. Šią savaitę, lyginant su praėjusia, „Ignitis“ kainas sumažino vidutiniškai 8 proc., tuo tarpu „Elektrum“ – net 15 proc.

Atsižvelgdamas į situaciją, siūlau mažinti valstybės ir savivaldybių reguliuojamų komunalinių bei kitų paslaugų kainos dalį ir pasiūsti žinutę verslui atitinkamai susimąžinti savo teikiamų paslaugų kainą, tame tarpe ir maisto kainas, kurios pastaruoju metu be jokio pagrindimo pakeltos į neregėtas aukštumas ir gyventojams kelia vis didesnę naštą.

Europos institucijos ilgalaikėje perspektyvoje skatina šalis nars pereiti prie atsinaujinančios energetikos šaltinių naudojimo, gaminant energiją, tokiu būdu tausojant aplinką. Tuo tarpu Lietuvoje Vilniaus miesto savivaldybė vis dar degina taršų mazutą, nors daugelis kitų Lietuvos savivaldybių jau perėjusios prie švaresnio, ekologiškesnio kuro rūšių. Raginu įpareigoti Vilniaus miesto savivaldybę nutraukti taršaus mazuto deginimą ir pereiti prie švaresnių kuro alternatyvų.

Pagarbiai

Europos Parlamento narys



Bronis Ropė